

Производството е по реда на глава XXI от НПК.

С присъда от 7.12.2021 г., постановена по н.о.х.д. № 5893/2019 г. по описа на Софийски районен съд, Наказателно отделение, 116-ти състав, подсъдимият М. Л. К. е признат за виновен в това, че на 18.10.2018 г. около 15:57 часа в гр. С. при управление на моторно превозно средство – автобус марка „Мерцедес“, модел „Конекто“, рег. № ****, пътуващ по редовна линия за обществен превоз 204, по ул. „Ген. Стефан Тошев“ с посока на движение от ул. „Тодор Каблешков“ към бул. „Гоце Делчев“ в района на автобусна спирка СМГТ „20-ти ДКЦ“ с № 0016 нарушил правилата за движение по пътищата, визирани в Закона за движението по пътищата, а именно: чл. 68, ал. 2 ЗДвП: „водачът на пътното превозно средство от редовните линии за обществен превоз на пътници е длъжен да осигурява възможност за безопасното качване и слизане на пътниците“, и по непредпазливост причинил на Е. Д. Й. тежка телесна повреда, изразяваща се в размачкване на дясното бедро и подбедрица, наложили ампутация на десен долен крайник на ниво бедро, причинило на пострадалата загуба на десния крак, поради което и на основание чл. 343, ал. 1, б. „б“, пр. 1, вр. чл. 342, ал. 1, пр. 3, вр. чл. 54 НК е осъден на наказание лишаване от свобода за срок от една година и четири месеца, изпълнението на което на основание чл. 66, ал. 1 НК е отложено за срок от три години, считано от влизане на присъдата в сила.

На основание чл. 343г, вр. чл. 343, ал. 1, б. „б“, пр. 1, вр. чл. 342, ал. 1, пр. 3, вр. чл. 37, ал. 1, т. 7 НК подс. М. К. е лишен от право на управлява моторно превозно средство за срок от една година и четири месеца.

На основание чл. 189, ал. 3 НПК подс. М. К. е осъден да заплати по сметка на СДВР сумата от 268,50 лева, разноски по делото в досъдебното производство, както и по сметка на СРС сумата от 1062,00 (хиляда шейсет и два) лева, разноски по делото в съдебното производство.

Срещу присъдата в законоустановения срок е постъпила въззивна жалба и допълнение към нея от подс. М. К. чрез защитника му. В жалбата се твърди, че присъдата е постановена при съществени процесуални нарушения, които са довели и до неправилно приложение на материалния закон. Алтернативно се поддържа, че наложеното на подсъдимия наказание е явно несправедливо. Прави се искане присъдата да бъде отменена и вместо нея да бъде постановена нова, с която подсъдимият да бъде признат за невинен и оправдан по повдигнатото му обвинение. Ако не бъде уважено искането за оправдаване, се прави искане за връщане на делото за ново разглеждане поради допуснати съществени процесуални нарушения или за изменение на присъдата с намаляване на наказанието. Излагат се доводи за неправилно изясняване на механизма на деянието в мотивите на присъдата и за приемане на фактическа обстановка, която не се обоснова от доказателствата. Поддържа се, че при наличната доказателствена съвкупност следва да се приеме, че деянието е случайно по смисъла на чл. 15 от НК.

В проведеното по реда на чл. 327 от НПК закрито съдебно заседание въззивният съд е приел, че за правилното решаване на делото не се налага разпит на подсъдимия, на свидетели и на вещи лица.

В хода на откритото съдебното заседание пред въззивната инстанция в пледоарията си представителят на Софийска градска прокуратура приема обжалвания съдебен акт за законосъобразен и обоснован, поради което прави искане за неговото потвърждаване. Излага съображения, че първоинстанционният съд е извършил подобрен анализ на събрания и проверен по делото доказателствен материал, който намира за обоснован. Поддържа, че СРС правилно е поставил в основата на фактическите си изводи показанията на разпитаните по делото свидетели и заключението на КСМАТЕ, в което подробно е описан механизмът на извършване на

деянието. Поддържа, че тези доказателствени материали изясняват защо не е налице случайно деяние. В заключение обобщава, че престъплението е доказано от обективна и субективна страна, а наложеното на подсъдимия наказание е справедливо.

Защитникът на подс. М. К. pledира за отмяна на атакуваната присъда и постановяване на нова, с която подзащитният ѝ да бъде признат за невинен по повдигнатото му обвинение. Алтернативно прави искане за намаляване на наложеното наказание. Излага доводи за наличието на съществени процесуални нарушения, изразяващи се в липсата на задълбочен анализ от страна на първоинстанционния съд на противоречията между доказателствата, както и позоваване на заключението на комплексната съдебномедицинско-автотехническа експертиза, което е дало само един от вероятните механизми.

В последната си дума подс. М. К. поддържа казаното от защитника си и моли да не бъде лишаван от право да управлява МПС, а само от право да управлява пътни превозни средства от редовните линии за обществен превоз. Прави искане да бъдат взети предвид представените пред въззивния съд документи за здравословното му състояние, като заявява, че със съпругата му постоянно ходят на прегледи и им е необходима шофьорска книжка. Посочва също, че е пенсионер и не работи.

СОФИЙСКИЯТ ГРАДСКИ СЪД, III-ти въззивен състав, след като обсъди доводите във въззивната жалба и допълнението към нея, както и тези, изложени в съдебно заседание от страните, и след като в съответствие с чл. 314 от НПК провери изцяло правилността на атакуваната присъда, намира за установено следното.

Въззивната жалба е подадена в законоустановения срок от надлежно легитимирана страна срещу съдебен акт, който подлежи на въззивен съдебен контрол, поради което е допустима.

Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

За да постанови присъдата, първоинстанционният съд е събрал обективно възможните и относими към предмета на делото доказателства чрез **гласните доказателствени средства**: обясненията на подсъдимия М. Л. К. (л. 196-197 от съд. д.) и показанията на свидетелите В.С.Т. (л. 113-114 от съд. д., вкл. приобщените на осн. чл. 281, ал. 5, вр. ал. 1, т. 2 и чл. 281, ал. 4, вр. ал. 1, т. 1 и т. 2 от НПК – л. 28-29 от ДП отчасти), С.Е.Г. (л. 115 от съд. д., вкл. приобщените на осн. чл. 281, ал. 4, вр. ал. 1, т. 1, пр. 2 от НПК – л. 32-33 от ДП отчасти), Е. Д. Й. (л. 135-136 от съд. д., вкл. приобщените на осн. чл. 281, ал. 5, вр. ал. 1, т. 1 и т. 2, пр. 2 от НПК – л. 34-35 от ДП отчасти), Елена Г.а И.нова (л. 137 от съд. д., вкл. приобщените на осн. чл. 281, ал. 5, вр. ал. 1, т. 2, пр. 2 от НПК – л. 30-31 от ДП в цялост); **писмените доказателства и доказателствени средства**: три броя констативни протоколи № 667 от 18.10.2018 г. (л. 9-11 от ДП), протокол за оглед на местопроизшествие от 18.10.2018 г. ведно с фотоалбум (л. 12-17 от ДП), справка за съдимост на подс. М. К. (л. 19, 75 от ДП, л. 15, 97 от съд. д.), писмо № УРИ 10581р-3221/5.11.2018 г. от Районен център 112 – С. към Дирекция „Национална система 112“ към МВР (л. 38-39 от ДП), писмо с рег. № И-9313/8.11.2018 г. от Военномедицинска академия с приложена етапна епикриза от 8.11.2018 г. (л. 52-58 от ДП), копие на протокол № 350/28.10.2019 г. на медицинска комисия, издаден от СЛКК – Неврологична клиника (л. 25-26 от съд. д.), копие на медицински протокол на ЛКК № 104 от 10.02.2020 г., издаден от Военномедицинска академия (л. 49 от съд. д.), копие на справка от лабораторни изследвания (л. 50 от съд. д.), копие на страница от здравна книжка (л. 51 от съд. д.), болничен лист № E20200919099/2.04.2020 г. (л. 77 от съд. д.), болничен лист № E20200883019/27.03.2020 г. (л. 78 от съд. д.), етапна епикриза от 04.05.2020 г. (л. 79 от съд. д.), решение на Обща клинична онкологична комисия/Клинична комисия по хематология № 750/26.02.2020 г.

(л. 80-81 от съд. д.), резултат от хистопатологично изследване № Б20-4647-4656/18.02.2020 г. (л. 82 от съд. д.), копие на медицинско направление от 12.04.2021 г. (л. 120, 128 от съд. д.), амбулаторен лист № 001112/14.04.2021 г. (л. 130 от съд. д.), протокол от извършен периодичен преглед за техническа изправност на ППС № 16097831/30.04.2018 г. (л. 140-141 от съд. д.), резултат от технически преглед на ППС пункт за ГТП № 154 към протокол № 16097831/30.04.2018 г. (л. 142-143 от съд. д.), писмо с изх. № 5759/1/22.06.2021 г. от „Център за градска мобилност“ ЕАД (л. от 172 от съд. д.), писмо с вх. № 21041918/28.07.2021 г. от „К. С“ АД с приложен протокол от извършен периодичен преглед за техническа изправност на ППС № 16097831/30.04.2018 г. (л. 178-180 от съд. д.); **веществени доказателствени средства:** два броя оптични носители и чрез **експертните способности на доказване:** съдебномедицинска експертиза (л. 60-61 от ДП), автотехническа експертиза (л. 63-70 от ДП) и комплексна съдебномедицинска и автотехническа експертиза (л. 154-169 от съд. д.)

В хода на въззивното съдебно следствие към доказателствената съвкупност настоящият съдебен състав приобщи четири броя етапни епикризи на подс. М. К..

Обосновано районният съд е приел, че подсъдимият М. Л. К. е роден на 20.07.1956 г., българин, български гражданин е, със средно образование, женен, безработен, неосъждан. Подсъдимият притежавал свидетелство за управление на моторно превозно средство № 276667015 за категории В, С, D и Е, валидно до 4.12.2019 г.

На 18.10.2018 г. около 15:57 часа в гр. С. подс. М. К. управлявал моторно превозно средство – автобус марка „Мерцедес“, модел „Конекто“, рег. № ****, обслужващ редовна линия за обществен превоз № 204, по ул. „Ген. Стефан Тошев“ с посока на движение от ул. „Тодор Каблешков“ към бул. „Гоце Делчев“ и спрял на спирка на МГТ № 0016 „20-ти ДКЦ“. Автобусът бил със спирачна, светлинна и кормилна уредби в техническа изправност, с добре напомпани гуми и с ясно изразен протектор.

Широчината на пътното платно на ул. „Ген. Стефан Тошев“ в района на посочената спирка възлизала на 14,3 метра с две пътни ленти, предназначени за движение, считано от бул. „Тодор Каблешков“ към бул. „Гоце Делчев“, с широчина дясната – 3,5 метра и лявата – 3,8 метра, разделени с прекъсната разделителна линия М3 съгласно ППЗДВП, и две пътни ленти, предназначени за движение в обратна посока с широчина по 3,5 метра, разделени с прекъсната разделителна линия М3, като двете посоки били разделени с двойна непрекъсната разделителна линия М2. Спирката на МГТ № 0016 „20-ти ДКЦ“ се намирала в уширение вдясно на платното за движение с широчина 2,7 метра.

Времето било слънчево, с добра видимост, асфалтът бил дребнозърнест, сух, без неравности, наклони, дупки и посипаности.

Подс. К. преустановил движението на управлявания от него автобус на посочената спирка, без да навлиза в уширението на платното (т.нар. „джоб“), предвидено за превозните средства от масовия градски транспорт, когато преустановяват движението си на спирката, и отворил вратите на автобуса, за да слязат и да се качат пътници. По същото време св. Е. Й. чакала автобуса по линия 204 на същата спирка, на която подс. К. спрял управлявания от него автобус. При спирането на превозното средство към трите му врати се насочили граждани, които се качили в него. Сред тях бил и св. В.Т., който се насочил към втората (средната) врата на автобуса и се качил в автобуса, насочвайки се към перфоратора за билети, който се намирал непосредствено срещу вратата.

В същото време св. Й. също се насочила към средната врата и била последната

от пътниците, които се качвали. При качването си в автобуса се захванала с дясната си ръка за една от двете приспособени за целта дръжки от вътрешната страна на вратата и стъпила с единия си крак на стъпалото на вратата. В този момент подс. К. предприел затваряне на вратите на превозното средство и погледнал в лявото огледало, за да се включи в движението, започвайки отклонение наляво. Тялото на св. Й. било захванато от втората врата в областта на ръцете и останало частично извън автобуса. Подсъдимият потеглил в посока бул. „Гоце Делчев“, като достигнал скорост около 19 км/ч.

При потеглянето на автобуса св. Й. се задържала за кратко, но впоследствие се изпуснала, паднала на платното за движение, като тялото ѝ в долната част на таза и краката било обърнато в странично положение наляво, при което задното дясно колело на автобуса преминало първо през десния ѝ крак, а след това и през лявата ѝ подбедрица.

След изминаване на разстояние от около 21-22 метра по сигнал на пътници подс. К. преустановил движението на автобуса. Св. Т. слязъл и видял св. Й. на пътното платно с наранявания по краката, с големи охлузвания, като позвънил на спешен телефон 112 и подал сигнал за инцидента. Малко след това при пострадалата дошъл и подс. К., който също сигнализирал на диспечера за настъпилия инцидент. Св. Т. изчакал пристигането на екип на спешна помощ, помогнал пострадалата да бъде качена на носилка и си тръгнал пеша. Пострадалата била откарана в лечебно заведение, където ѝ била оказана спешна медицинска помощ.

На местопроизшествието се отзовали свидетелите С.Г. и Е.И. – полицейски служители при 6 РУ – СДВР, които били назначени като АП/ПП 28-45 за времето от 7:00 часа до 19:00 часа на 18.10.2018 г. Когато пристигнали, пострадалата Й. вече била транспортирана до лечебно заведение. На мястото на произшествието свидетелите Г. и И.нова установили подс. К. като водача на автобуса, участвал в ПТП, който им разказал за възприятията си от случилото се. Двамата полицейски служители запазили местопроизшествието до идването на екип, занимаващ се с тежки пътно-транспортни произшествия. Подс. К. бил тестван за употреба на алкохол с алкотест Дрегер 7510 № 0141 проба № 00129, която отчела 0.00 промила, както и за употреба на наркотични вещества Drug test 5000 ARJF0040 проба № 052, която също отчела отрицателен резултат.

В резултат на настъпилото пътнотранспортно произшествие пострадалата Е. Й. получила следните травматични увреждания: 1) размачкване на дясното бедро и подбедрица със счупване на костите от средата на бедрената кост до пръстите на ходилото, наложили ампутация на десен долен крайник на ниво бедро, причинило на пострадалата загуба на десния крак; 2) травматичен деколман на лявата подбедрица, наличие на декулирана рана, обхващаща кожа, подкожие и мускулна фасция и ламбо с размери 15 см с диаметър, дистално без сетивни и циркулационни смущения на левия долен крайник; 3) травматичен шок.

От съвкупната преценка на ангажираните по делото доказателства се установява по несъмнен начин авторството, времето и мястото на инкриминираното с обвинителния акт деяние. Чрез законосъобразно извършени от първата инстанция процесуални действия са били събрани необходимите за правилното изясняване на предмета на делото по чл. 102 от НПК доказателствени материали, описани и в мотивите на първоинстанционната присъда. Възприетите от първата инстанция фактически положения относно основните факти са обосновано изведени, като при съвкупната оценка на събраните по делото доказателства не са допуснати логически грешки. Съдът прецизно и в съответствие с изискванията на процесуалния закон е анализирал доказателствените източници, като е обосновал съображенията си, въз

основа на които е дал вяра на едни от доказателствата и не е кредитирал други. Въззивният съд не констатира основания за изменение на възприетите от първата съдебна инстанция фактически положения, тъй като районният съд ги е извел въз основа на добросъвестно и точно тълкуване на действителния смисъл на доказателствените материали, без да е допуснато превратното им тълкуване.

При установяване на правнозначимите за обективното, всестранно и пълно изясняване на предмета на делото факти, свързани с въпроса извършено ли е инкриминираното деяние от подс. М. К., контролираният съд е анализирал подробно доказателствената съвкупност, в която с решаващо значение са доказателствата, изведени от гласните доказателствени средства, издържали проверката за достоверност, протокола за оглед на местопроизшествие от 18.10.2018 г. ведно с приложения към него фотоалбум и заключението на комплексната съдебномедицинско-автотехническа експертиза (КСМАТЕ), въз основа на които се изясняват времето, мястото и механизмът на извършеното деяние.

Въззивният съд внимателно провери твърденията на защитата, че част от доказателствата районният съд е възприел превратно, а друга част, които опровергавали механизма на настъпилото произшествие, даден от КСМАТЕ, са били неоснователно игнорирани и установи следните положения с правно значение.

В процесния случай става въпрос за пътно произшествие с пострадал пътник в превозно средство за обществен транспорт, което е със специфичен механизъм на настъпване. Категорично е установено в хода на производството, че пострадалата Е. Й. е направила опит да се качи в управлявания от подс. М. К. автобус, но е била затисната от вратата, вследствие на което при потеглянето му е паднала на пътното платно и задното дясно колело на автобуса преминало през двата ѝ крака. Стремешът да се внесе съмнение относно този факт обективно е безрезултатен, тъй като по делото са събрани достатъчно еднопосочни доказателства за установяването му. Показанията на св. В.Т. съдържат преки доказателства за релевантни за настоящото производство обстоятелства, тъй като той е случаен безпристрастен очевидец на разглежданото събитие. Правилно първоинстанционният съд е кредитирал тези показания и въз основа на тях е направил обосновани фактически изводи за мястото, на което се е намирал свидетелят, положението на пострадалата в автобуса и за поведението ѝ при опита ѝ за качване в превозното средство. Не са събрани никакви доказателства, които да опровергават твърденията на св. Т., като същевременно са събрани достатъчно доказателства в тяхна подкрепа.

Първоинстанционният съд правилно е анализирал и обясненията на подсъдимия, отчитайки двойствената им природа на гласно доказателствено средство, необвързано със задължение за изясняване на истината, и на важно и ефективно средство за защита, и ги е кредитирал единствено в частта, че той е управлявал автобуса в посоченото обвинителния акт време и на конкретизираното място. В останалата си част обясненията на подсъдимия представляват защитна версия по повдигнатото му обвинение и не кореспондират със събрания и проверен по делото доказателствен материал.

В тази насока съдът съобрази, от една страна, показанията на самата пострадала св. Й., а от друга – показанията на св. Т.. Тези показания настоящата инстанция няма основание да не кредитира, като прецени, че в основни линии те са еднопосочни, взаимно логически съответни и допълващи се, непротиворечиви, като пълноценно обясняват механизма на настъпване на пътното произшествие и кореспондират на обективните факти, изяснени по научен път в КСМАТЕ.

Действително, между показанията на свидетелите Т. и Й., снети в хода на първоинстанционното съдебно следствие, и тези, снети в хода на досъдебното

производство, се констатира известни несъществени несъответствия, наложили и приобщаване на показанията на последните, депозиран пред разследващия орган, към доказателствената съвкупност по надлежния процесуален ред. Несъответствията обаче, от една страна, не засягат съществени от гледна точка на предмета на доказване факти и не препятстват възможността на инстанциите по същество да установят правилно и в пълнота фактичката обстановка по делото, а от друга – добре се обясняват с изминалия продължителен период от време между датата на възприемане на събитието и тази на разпита на свидетелите пред съда. Естествено въздействие на изминалото време върху човешката памет обяснява и стеснената способност на свидетелите да възпроизведат подробностите за ситуацията, но не разколебава извода, че за значимите фактори на пътната обстановка са надежден доказателствен източник.

С решаващо значение при проверката на доказателствената стойност на показанията на двамата свидетели е и това, че те намират подкрепа в заключението на КСМАТЕ, изготвено в хода на първоинстанционното съдебно следствие, на което настоящият съдебен състав, подобно на районния съд, се довери като обективно и компетентно изготвено, отличаващо се с най-голяма пълнота в сравнение със заключенията на СМЕ и АТЕ, изготвени в досъдебната фаза. Това е така, тъй като при изготвянето на заключението на комплексната експертиза е анализиран целия доказателствен материал, включително и приобщения в хода на съдебното следствие.

На първо място заключението изяснява вида и медико-биологичната характеристика на причинените на пострадалата Е. Й. телесни увреждания, а именно: размачкване на дясното бедро и подбедрица, наложило ампутация на десния крак на ниво бедро, което по своя характер е реализирало медико-биологичния признак загуба на десен долен крайник по смисъла на чл. 128 от НК; травматичен деколман на лявата подбедрица, което по своя медико-биологичен характер представлява трайно затруднение на движенията на левия долен крайник за срок повече от тридесет дни; травматичен шок, представляващ разстройство на здравето, временно опасно за живота.

На следващо място в заключението е изготвена мащабна скица на местопроизшествието и е определено точното място на произшествието по дължина и ширина на пътното платно на ул. „Ген. Стефан Тошев“ в района на спирка на МГТ № 0016 „20-ти ДКЦ“:

– по ширина на пътното платно – от 0,8 до 1,2 м вляво от десния бордюр на ул. „Ген. Стефан Тошев“, считано по посока на огледа съгласно протокола за оглед на местопроизшествие от 18.10.2018 г. – посоката на движение на автобуса;

– по дължината на пътното платно – на 14,4 до 16,2 м преди ориентира, където е петното червена течност, считано в същата посока, съгласно протокола за оглед на местопроизшествие от 18.10.2018 г.

По-нататък, съобразявайки интердисциплинарно отношението между уврежданията и конкретните стойности на релевантните фактори на пътната ситуация, в заключението е изведен този механизъм на произшествието, който обективно им съответства. Именно на тази основа несъмнено се изяснява, че в момента на предприемане на качване в процесния автобус от страна на св. Й., която се захваща с дясната си ръка за една от двете приспособени дръжки от вътрешната страна на вратите, подс. К. затваря вратите и потегля, като вратата захваща тялото на Й., която вече е стъпила с крак в автобуса. При потеглянето на автобуса Й. се пуска дръжките, тялото ѝ пада на платното за движение и задното дясно колело преминава през двата ѝ крака, като покачването на автобусната гума първо е станало през десния крак, където са най-тежки уврежданията, и след това гумата е минала през лявата подбедрица. Оттук е изведена и позицията на тялото на пострадалата – тя е била разположена

странично наляво с крака извити наляво, при което десният крак е бил по-високо от левия и покачването на гумата е станало през него, след което гумата е преминала през лявата подбедрица, където се е получил травматичен деколман (отслюяване на кожата от подкожието с размачкване на подкожната мастна тъка, фасции, мускули).

Предвид изложените съображения възраженията на защитата, че експертизата почИ. на предположения, въззивният съд намира за неоснователни. Начинът, по който е била възпрепятствана пострадалата да се качи в автобуса, а именно чрез затварянето на вратите и затискането ѝ с тях, както и падането ѝ при потеглянето на превозното средство, са били съобразени от експертите и напълно съответстват на обективните находки, както и на показанията на свидетелите Й. и Т.. Ето защо въззивният съд намира, че изведеният механизъм от комплексното медицинско и автотехническо изследване не почИ. на предположения, а е единствено възможният.

Първоинстанционният съд правилно е изяснил, че обясненията на подсъдимия в частта, че е чул от намиращи се около автобуса неустановени лица, че пострадалата е тичала към автобуса, когато са били затворени вратите и е била извън обсега на огледалото, противоречат не само на показанията на самата пострадала, но и на показанията на св. Т., че при потеглянето тя е била защитана от крилата на средната врата, след което не успяла да се задържи, изпуснала дръжката и паднала на пътното платно. Травматичните увреждания, получени от св. Й., категорично сочат, че тя е била прегазена от автобуса, като естеството и локацията им хармонично съответстват на показанията на свидетелите, както и на местоположението на петната кръв, установени в протокола за оглед на местопроизшествие и фотоалбума към него.

Правилно районният съд въз основа на заключението на комплексната експертиза е изяснил и причината за настъпване на произшествието – субективното поведение на подс. К., който не е осигурил безопасно качване на св. Й., като е потеглил преждевременно, при наличие на захванато от втората врата, частично извън автобуса, тяло на пострадалата. Подсъдимият е имал обективна възможност да възприеме св. Й., която се е намирала частично извън автобуса при втората му врата, със захванато от вратата тяло, през страничното външно огледало за обратно виждане от момента преди потеглянето. Той е следвало преди да приведе в движение автобуса да затвори вратите, да се убеди, че са затворени, че няма хора в зоната вдясно от автобуса и едва след това да потегли. Това е достатъчно, за да бъде изяснено, че подсъдимият е имал техническа възможност да възприеме слизането и качването на пътниците от автобуса и в частност – на св. Й., чрез наблюдаване на зоната около десния габарит на автобуса в дясното странично огледало.

От протокола за извършен технически преглед на 30.04.2018 г. на процесния автобус, както и от протокола за оглед на местопроизшествие от 18.10.2018 г., който е годно писмено доказателствено средство, съставено от компетентен орган и съдържащо изискуемите от процесуалния закон – чл. 129 от НПК, реквизити, се изяснява, че към датата на деянието превозното средство е било технически изправно. По времето на експертизата обаче автобусът е продаден и отчислен, поради което експертите не са имали възможността да го изследват лично и непосредствено и да установят дали действително разполага със система, която не позволява потеглянето при отворена врата. Въпреки това вещите лица уточняват, че независимо дали има или не такава система, е възможно вратите да се затворят, ако са захванали част от тяло с неголяма дебелина, напр. ръка. Поради това въззивният съд прие за неоснователно твърдението на защитата, че първоинстанционният съд е приел, че автобусът е потеглил с отворени врати. В хода на наказателното производство не е имало съмнение относно последователността на действията на водача, а обвинителна теза не съдържа фактическо твърдение, че автобусът е приведен в движение с отворени врати.

Напротив, видно от показанията на свидетелите Т. и Й., а и от обясненията на подсъдимия, последният е затворил вратите и едва след това е потеглил. Св. Т. твърди, че когато автобусът потеглил, видял, че втората врата е затворена и е захванала ръцете на пострадалата Й., а не, че автобусът е потеглил с отворени врати, в каквато насока са и фактическите констатации на районния съд.

Въз основа на всички изтъкнати съображения въззивният съд приема, че оплакванията на защитата, свързани с неправилно установяване на механизма на пътното произшествие, мястото на възникването му и причините за това, са неоснователни.

При така възприетата фактическа обстановка първоинстанционният съд законосъобразно и обосновано е заключил от правна страна, че подс. М. К. е осъществил от обективна и субективна страна състава на престъплението по чл. 343, ал. 1, б. „б“, пр. 1, вр. чл. 342, ал. 1, пр. 3 от НК.

В съответствие с правилното разбиране на материалния закон районният съд от обективна страна е извел, че на посоченото в обвинителния акт време и на указаното място подс. М. К., при управление на моторно превозно средство – автобус марка „Мерцедес“, модел „Конекто“, рег. № ****, пътуващ по редовна линия за обществен превоз 204, по ул. „Ген. Стефан Тошев“ с посока на движение от ул. „Тодор Каблешков“ към бул. „Гоце Делчев“, в района на автобусна спирка СМГТ „20-ти ДКЦ“ с № 0016 нарушил правилата за движение по пътищата, а именно: чл. 68, ал. 2 от ЗДвП, и по непредпазливост причинил на пострадалата Е. Й. тежка телесна повреда, изразяваща се в размачкване на дясното бедро и подбедрица, наложили ампутация на десния й долен крайник на ниво бедро, причинило й загуба на десния крак.

В резултат на нарушението на базисното си задължение като водач на пътно превозно средство от редовните линии за обществен превоз на пътници да осигурява възможност за безопасното качване и слизване на пътниците подсъдимият е предизвикал падането на пострадалата от стъпалата на автобуса върху платното за движение и прегазването на двата й крака със задното дясно колело на автобуса. Освен травматичните увреждания, наложили ампутация на десния долен крайник, реализиращи медико-биологичния признак тежка телесна повреда, на пострадалата са били причинени и средни телесни повреди, изразяващи се в травматичен деколман на лявата подбедрица, декулирана рана, обхващаща кожа, подкожие и мускулна фасция и ламбо с размери 15 см с диаметър, дистално без сетивни и циркулационни смущения на левия долен крайник, както и травматичен шок. В този смисъл поведението на подсъдимия се явява пряката и непосредствена причина за настъпилия съставомерен противоправен резултат. Първата съдебна инстанция правилно е съобщила указанията, дадени в т. 18 на Постановление № 3/1979 г. на Пленума на ВС, че когато с деянието се причиняват на едно лице две или повече различни по вид телесни увреждания (тежка и средна), е налице едно престъпление, което следва да се квалифицира с оглед на най-тежкия резултат, поради което останалите причинени на пострадалата телесни увреждания, отговарящи на медико-биологичната характеристика на средни телесни повреди, не се отразяват върху правната оценката на съставомерния резултат, а законосъобразно са взети предвид при определяне на наказанието на подсъдимия.

Въззивният съд намира за правилни и изводите на районния съд за субективната съставомерност на деянието на подс. К.. Подсъдимият съзнателно е нарушил правилото за движение, установено в чл. 68, ал. 2 от ЗДвП, като от субективна страна деянието е извършено непредпазливо във формата на небрежност спрямо тежкия съставомерен резултат, тъй като подсъдимият не е предвиждал настъпването на общественоопасните последици, но е бил длъжен и е могъл да ги

предвиди. По отношение на причинената тежка телесна повреда на пострадалата подсъдимият е действал при условията на небрежност по смисъла на чл. 11, ал. 3, пр. 1 от НК, защото не е предвиждал конкретно настъпването ѝ, но е могъл и в същото време, поради качеството си на участник в движението и водач на пътно превозно средство от редовните линии за обществен превоз на пътници, е бил длъжен да го предвиди. По делото се установи, че подсъдимият е имал техническа възможност да наблюдава дали в момента на затваряне на вратите на автобуса се намират пътници около тях, доколкото превозното средство е било оборудвано с дясно странично външно огледало за обратно виждане, което обуславя и възможността на подсъдимия да предотврати произшествието, ако беше проявил необходимото внимание.

При обсъждане на правната страна въззивният съд разгледа доводите на защитата, че деянието на подсъдимия е случайно по смисъла на чл. 15 от НК и прие, че те са неоснователни, тъй като неправилно оценяват дължимото поведение на водача на превозни средства от редовните линии за обществен превоз на пътници съобразно 68, ал. 2 от ЗДвП. Първото условие за невиновно поведение съгласно чл. 15 от НК е поведението на водача да е било правомерно, т.е. той да се е съобразил с предписанията на правилата за движение при управление на превозни средства, за да не е длъжен да предвижда настъпването на възможни общественоопасни последици. Следващо условие за приложението на чл. 15 от НК е да са налице обстоятелства, при които водачът да е бил поставен в положение на невъзможност да предвиди и предотврати настъпването на общественоопасните последици. В процесния случай обаче подсъдимият не е осигурил безопасното качване на пострадалата в автобуса, с което е нарушил правилото по чл. 68, ал. 2 от ЗДвП и това е инициирало вредоносния причинноследствен процес, довел до травматичните увреждания на пътничката. Обстоятелството, че подсъдимият е имал обективна възможност да възприеме пострадалата, която се е намирала частично извън автобуса, със захванато от вратата тяло, през страничното външно огледало за обратно виждане от момента преди потеглянето и е имал техническа възможност да предотврати настъпването на ПТП, като не потегли преждевременно, не изключва противоправността на поведението му като водач на автобус от редовните линии за обществен превоз на пътници, защото, напротив, несъмнено установява нарушение на чл. 68, ал. 2 от ЗДвП.

На следващо място въззивният съд провери индивидуализацията на наказателната отговорност на подс. М. К. и наложеното му наказание по вид и размер.

Правилно районният съд е определил наказанието на подсъдимия при условията на чл. 54 от НК, тъй като обосновано не е констатирал наличие на многобройни или изключителни смекчаващи отговорността обстоятелства, които да правят и най-лекото предвидено за съответното престъпление наказание несъразмерно тежко. Законосъобразно районният съд е отчел като смекчаващи санкционната отговорност на подсъдимия обстоятелства чистото му съдебно минало и дългата продължителност на наказателното производство по независещи от него причини, а като отегчаващи – тежкия процес на възстановяване на пострадалата, необратимите последици за начина ѝ на живот, свързани с безвъзвратната загуба на крак, както и причинените ѝ средни телесни повреди. На тази основа наложеното от първостепенния съд наказание на подсъдимия лишаване от свобода под средния размер, но над минималния – за срок от една година и четири месеца, е справедливо, тъй като почИ. на правилна комплексна оценка на смекчаващите отговорността обстоятелства, свързани с личността на дееца, от една страна, а от друга – със значителната обществена опасност на деянието. Поради това въззивният съд намира за обоснована и законосъобразна оценката на първостепенния съд за индивидуализацията на наказанието и за годността му да постигне целите на чл. 36 НК без да налага по-тежки ограничения на подсъдимия от действително необходимите за изграждането на

ефективен волеви самоконтрол и възпиране в бъдеще да извършва престъпления.

С оглед на изтъкнато настоящият съд прие, че намаляването на наказанието би означавало необосновано снизхождение, което ще компрометира ефекта на осъждането и неговия възпиращ и предупредителен ефект върху поведението на подсъдимия.

Изпълнението на така определеното наказание лишаване от свобода е отложено за срок от три години, като районният съд обосновава и законосъобразно е приел, че са налице предпоставките на чл. 66, ал. 1 от НК за това – размерът на наказанието лишаване от свобода е до три години, подсъдимият е неосъждан и не се налага наказанието да бъде изтърпяно ефективно, тъй като и прилагането на института на условното осъждане без социална изолация ще е достатъчно, с оглед добрите му характеристични данни и напредналата му възраст, за да осигури общественото спокойствие.

На основание чл. 343г вр. чл. 343, ал. 1, б. „б“, пр. 1 вр. чл. 342, ал. 1, пр. 3, вр. чл. 37, ал. 1, т. 7 от НК първостепенният съд правилно е наложил на подсъдимия и наказание лишаване от право да управлява моторно превозно средство за срок от една година и четири месеца, като е съобразил конкретната обществена опасност на деянието, довело до сериозно увреждане на телесния интегритет на пострадалата. Лишаването на подсъдимия от право да управлява МПС в посочения срок, с оглед продължителността на процеса и добрите характеристични данни на подсъдимия, включително като водач в сферата на обществения транспорт, ще бъде достатъчен да гарантира сигурността на останалите участници в движението, да допринесе за необходимото реално възпиращо и превантивно въздействие върху дееца и за постигане на предупредителен ефект за всички останали.

Поради това въззивният съд намира, че налагането на наказанието лишаване от право да управлява МПС в конкретния случай е необходимо за постигане на справедливата степен на тежест на държавната принуда, не е прекомерно и не следва да бъде коригирано.

Районният съд правилно е решил и съпътстващите наказателноправното осъждане въпроси, свързани с присъждането на разностите върху подсъдимия, който следва да заплати сумата от 268,50 (двеста шейсет и осем лева и петдесет стотинки) лева по сметка на СДВР, както и сумата от 1062,00 (хиляда шейсет и два) лева по сметка на СРС.

В заключение, след обобщаване на резултатите от извършената на основание чл. 314 от НПК цялостна служебна проверка на обжалваната присъда, въззивната инстанция не констатира основания, налагащи нейното изменение или отмяна, поради което прие, че следва да бъде потвърдена.

Така мотивиран и на основание чл. 334, т. 6, вр. чл. 338 от НПК Софийски градски съд